

Entrevistem* en profunditat a Marta Macías, que actualment es troba a Nova York fent una estada a les Nacions Unides concretament al Fons de Població de les Nacions Unides ([UNFPA](#)).

És llicenciada en Dret per la Universitat de Barcelona i Màster en Dret d'empreses i Fundacions per la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona. També ha cursat un programa sobre lideratge i innovació social en ONG de desenvolupament a ESADE de Barcelona. Entre altres càrrecs, Marta Macías ha estat Directora General de [l'Agència Catalana de Cooperació](#) de la Generalitat de Catalunya del gener del 2014 fins al gener del 2016 i ratificada novament en el mateix càrrec per la seva continuïtat, però al març del 2016 va presentar la seva dimissió per discrepàncies amb la conselleria. També ha estat Directora de l'empresa de moda i disseny

[Custo Barcelona](#)

, directora de Catalunya i Balears de la

[Fundació Ajuda en Acció](#)

durant sis anys i directora de l'àrea de Relacions Externes del Fòrum de les Cultures – Barcelona 2004 (2001-2005). A més, des de l'any 2011 col·labora com a voluntària a l'agència de notícies amb visió de gènere La Independent.

Quins han estat els eixos d'innovació que vas introduir durant el teu mandat com a Directora General de l'Agència de Cooperació de la Generalitat de Catalunya?

La meua direcció coincideix en l'elaboració d'un nou [Pla Director de Cooperació 2015-2108](#) que és segurament el Pla menys oficialista i governamental de tots els plans elaborats fins a la data, el seu contingut parteix de l'experiència i del coneixement del sector, dels moviments de dones i feministes i de les organitzacions de drets humans. El meu objectiu era fugir dels discurs endogàmic instal·lat en l'administració, una administració de cooperació allunyada de la realitat, de les entitats i amb un discurs més propi dels anys 80 que no del segle XXI. El procés participatiu en l'elaboració del PD ja va ser, en si mateix una innovació, estudiar les cooperacions europees i avançar-nos en els plantejaments va ser una oportunitat per aprendre i millorar.

Un dels eixos centrals i més innovadors sobre el que s'elabora tot el PD, i que des del primer moment plantejo en el debat, és la incorporació de Declaració de Beijing sobre la Dona, introduint en la nostra agenda de desenvolupament, i de manera inequívoca, la igualtat de gènere. L'objectiu, no exclòs de resistències, era el d'assumir que la declaració universal dels drets humans era incompleta i que calia incorporar la Convenció Sobre la Eliminació Contra les formes de Discriminació vers les Dones ([CEDAW](#)). Només amb la suma de les dues declaracions de drets humans era possible el canvi i per tant les dones també han de ser protagonistes dels desenvolupament.

L'element més estratègic del Pla i que ha d'impregnar tota la cooperació catalana és el l'enfocament de gènere i basat en drets humans. En aquest nou cicle, volem situar, en el centre de la política, els drets humans i la igualtat entre homes i dones com a garantia per a fer una cooperació de qualitat i transformadora. Un nou enfocament integrat que creix i que a partir d'aquest moment impregnarà tots els continguts i es traslladarà a totes les actuacions de cooperació que s'impulsin.

La força d'aquest enfocament ens ajuda a donar resposta als reptes del desenvolupament. Redefineix la natura del problema i els objectius a assolir. Ja no es tracta només de satisfer necessitats, sinó de promoure el respecte als drets en la seva doble vessant: apoderant les

persones com a titulars de drets i considerar les autoritats com a titulars d'obligacions. El desenvolupament esdevé, doncs, un procés per promoure el dret de totes les persones a viure amb dignitat i en condicions de justícia social i igualtat, lliures de desigualtats i violències. Incorporar els drets de les dones i afavorir el seu propi desenvolupament passa ser el centre de la cooperació perquè cap dret està per sobre de la igualtat de gènere. I aquesta és la gran innovació d'aquest Pla Director, tots els drets i incloent els drets de les dones són universals i no poden ser jerarquitats.

El Pla estableix dos objectius estratègics al voltant dels quals concentrar les actuacions amb la voluntat d'assolir un major grau de concentració que permeti avançar en la concertació amb els actors, la generació de coneixement i, en definitiva, el valor afegit que com a país volem donar a la nostra cooperació.

Com a primer objectiu estratègic vol contribuir a la defensa, protecció, garantia i exercici dels drets humans de les dones. A dia d'avui, malgrat els avenços experimentats en les darreres dècades, les dones continuen sent objecte de discriminació en l'exercici dels seus drets. Les taxes d'escolarització i la incidència de l'analfabetisme, la mortalitat materna, la deficient representació en els espais de presa de decisions, l'accés desigual als recursos i als seus beneficis, la discriminació en l'àmbit laboral i la violència masclista, que es mostra amb especial crueltat en situacions de conflicte armat, són només algunes de les manifestacions que ens indiquen la necessitat de fer una atenció especial per tal que, en tots els àmbits, les dones esdevinguin subjectes de dret en peu d'igualtat amb els homes. Si aquestes desigualtats no desapareixen, no es pot parlar de desenvolupament.

Com a segon objectiu estratègic, el Pla fa una aposta per impulsar la governança democràtica mitjançant el respecte, protecció i exercici efectiu dels drets col·lectius dels pobles a decidir sobre el seu futur i promoure la llengua i la cultura que els hi són pròpies. Es recull en aquest objectiu una sensibilitat i una trajectòria prèvia de la cooperació catalana per donar suport als processos que, de forma democràtica, permeten als pobles superar situacions d'inferioritat, minorització o de dependència.

El PD també fa una aposta ferma per la coordinació i la coherència de polítiques per al desenvolupament. La política de cooperació del Govern ha de guiar l'acció de tots els departaments i organismes autònoms que hi participen aportant les seves experteses sectorials i els seus vincles internacionals.

Escrit per Maria Freiria, periodista Women 360º Congress
dijous, 26 de maig de 2016 10:56

Per últim, i seguim amb els trets més innovadors del PD, són els clústers de cooperació. Els clústers de cooperació són el resultat dels anys d'experiència que em va donar l'ong d'Ajuda en Acció on des del treball del desenvolupament comunitari es parteix de la defensa dels drets econòmics, socials i culturals (DESC) de manera conjunta. Els clústers de cooperació van més enllà de la coordinació i des de l'especificitat i especialitats de diferents actors de desenvolupament s'ha de treballar per aconseguir un objectiu comú. Estic segura que aquesta nova visió de treball serà una de les millors aportacions que haure fet a la cooperació catalana, juntament amb la creació de l'enfocament de gènere i basat en drets humans.

Com contribueixen les polítiques de cooperació a l'equilibri del sistema global actual?

Tant debò no fos necessària la cooperació, les mobilitzacions socials, les vagues, les reivindicacions, les lluites socials, econòmiques o culturals, etc, perquè voldria dir que viuríem en un món igualitari on es respecten els drets humans de totes les persones. Malauradament, estem molt lluny de ser una realitat.

Vivim en un món injust i per tant, la cooperació internacional pel desenvolupament continua sent necessària i imprescindible. I si volem construir una societat democràtica caldria situar la cooperació com una de les principals polítiques d'exterior del país. És un eina cabdal per a establir relacions de solidaritat entre països i col·lectius del Nord i del Sud, que permet impulsar la transformació social i política en benefici dels pobles i les persones.

Però, de la mateixa manera que les societats avancen, la cooperació que s'impulsava anteriorment des del govern era un model caduc i per això, vam impulsar un model de cooperació inclusiu, per transformar realitats des d'una perspectiva d'exigibilitat de drets, on es pugues identificar clarament quins són els titulars de drets, però també quins són els i les titulars de responsabilitats i d'obligacions. I se'ns dubte, ha de ser una cooperació feminista que no oblidí al 50% de la població.

Quins son els principis i valors que inspiren la cooperació?

En l'actual Pla Director recollíem els principis i valors de la cooperació catalana per tal de promoure un desenvolupament humà sostenible. Uns principis i valors que es concretaven en la llibertat, la justícia, la igualtat, la sostenibilitat, l'equitat i la pau, on els drets humans individuals i col·lectius es respectin, es protegeixin i es garanteixin.

Quins són els reptes del present en la Cooperació a Catalunya i al món? i Què resta per fer?

El major repte per qualsevol país és que la cooperació sigui una veritable política pública, que marqui la seva política exterior i des de la basant feminista perquè la justícia global és per homes i per les dones. En cas concret de Catalunya, el gran repte es que existeixi la voluntat política de complir el Pla Director de Cooperació 2015-2018 aprovat pel Parlament de Catalunya, entenent que la cooperació al desenvolupament ha de defensar la igualtat i els drets humans, i de no fer-se així, és a dir promovent una cooperació cega al gènere es contribuiria a perpetuar les desigualtats i per tant la pobresa i la discriminació en el món.

Escrit per Maria Freiria, periodista Women 360º Congress
dijous, 26 de maig de 2016 10:56

